

บันทึกข้อความ

กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน
เลขที่รับ... ๐ ๓๕๗๓
วันที่... ๑๕ ก.ค. ๖๖
เวลา... ๑๑.๐๖ น.

ส่วนราชการ กลุ่มวางแผนการจัดการที่ดินในพื้นที่เสี่ยงภัยทางการเกษตร กนผ. โทร ๑๒๑๙

ที่ กษ ๐๘๓๗.๐๖/ ๒๑๒ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๖

เรื่อง รายงานสรุปการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้

เรียน ผู้อำนวยการกลุ่มวางแผนการจัดการที่ดินในพื้นที่เสี่ยงภัยทางการเกษตร

ตามที่กองการเจ้าหน้าที่กำหนดตัวชี้วัดกลางรายบุคคลด้านการพัฒนาบุคลากร รอบการประเมินที่ ๒ (๑ เมษายน - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖) ระดับความสำเร็จของการพัฒนาความรู้ e-training/ e-learning มีการพัฒนาความรู้ ๒ เรื่อง พร้อมทั้งสรุปบทเรียนอย่างน้อย ๑ บทเรียน นั้น

บัดนี้ ข้าพเจ้า นางสาวพิมพ์อัปสร พนมคำ นักสำรวจดินปฏิบัติงาน ได้เข้ารับการฝึกอบรม/สัมมนา จำนวน ๒ เรื่อง ได้แก่ หลักสูตร “ความรู้พื้นฐานด้านแผนที่เพื่อการพัฒนาที่ดิน” หลักสูตร “การใช้งาน Agri-Map Online” และได้จัดทำสรุปการเรียนรู้ จำนวน ๑ เรื่อง ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและนำเรียน ผอ.กนผ. ลงนามในรายงานสรุปการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ และมอบหมายผู้รับผิดชอบดำเนินการต่อไป

(นางสาวพิมพ์อัปสร พนมคำ)

นักสำรวจดินปฏิบัติงาน

เรียน ผอ.กนผ.

เพื่อโปรดทราบและลงนามในแบบสรุปการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้

(นางสาวพิมพ์ลิ้ม นวลละออง)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

ผู้อำนวยการกลุ่มวางแผนการจัดการที่ดิน

ในพื้นที่เสี่ยงภัยทางการเกษตร

ลงนามแล้ว

- วรกต. ๕ก. ๖๖๖๖๖๖

(นายเชษฐจรจ จันทรเปลง)

ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

รายงานสรุปการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้/ประชุมเชิงปฏิบัติการ/และเป็นวิทยากร
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน

<p>ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป</p> <p>ชื่อ.....นางสาวพิมพ์อักษร.....นามสกุล.....พนมคำ..... ตำแหน่ง.....นักสำรวจดินปฏิบัติการ.....กลุ่ม.....วางแผนการจัดการที่ดินในพื้นที่เสี่ยงภัยทางการเกษตร..... หลักสูตร/หัวข้อเรื่องอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้.....ความรู้พื้นฐานด้านแผนที่เพื่อการพัฒนาที่ดิน..... สถานที่อบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้.....กรมพัฒนาที่ดิน..... หน่วยงานที่จัดฝึกอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้.....สำนักเทคโนโลยีการสำรวจและทำแผนที่..... ตั้งแต่วันที่ ๒๙ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๖ ถึงวันที่ ๕ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๖</p>
<p>ส่วนที่ ๒ สิ่งที่ได้รับจากการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้</p> <p>๒.๑ รายงานสรุปเนื้อหาสาระสำคัญในการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้</p> <p>๑. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับแผนที่</p> <p>คำนิยาม ของคำว่า แผนที่ มีที่หมายจากหลายแหล่ง ดังนี้</p> <p>แผนที่ คือ สิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อแสดงลักษณะของพื้นผิวโลกและสิ่งที่ปรากฏอยู่บนพื้นผิวโลก ทั้งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้นทั้งหมด โดยแสดงไว้บนแผ่นวัสดุที่เลือกสรรแล้วด้วยการย่อให้มีขนาดเล็กลงตามอัตราส่วนที่พึงประสงค์ให้สามารถรับรู้ลักษณะที่คล้ายของจริงไว้หรือใช้สัญลักษณ์ทดแทน (พลตรีพินิจถาวร)</p> <p>แผนที่ คือ การจำลองสิ่งต่างๆ ที่ปรากฏบนพื้นผิวโลกมาย่อส่วนให้เล็กลงตามมาตราส่วนที่ต้องการบนแผ่นวัสดุที่เลือกสรรแล้ว สิ่งต่างๆ ที่ปรากฏบนพื้นผิวโลกประกอบด้วยสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ รวมทั้งสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นซึ่งแสดงให้ปรากฏด้วยสัญลักษณ์ เส้น สี และรูปทรงสัญลักษณ์ต่างๆ (สำนักงานเทคโนโลยีอวกาศและภูมิศาสตร์สารสนเทศ)</p> <p>นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการด้านแผนที่และภูมิศาสตร์ประเทศได้ให้คำนิยามความหมายรวมทั้งคำอธิบายเกี่ยวกับแผนที่ในแง่มุมต่างๆที่หลากหลายแต่สาระสำคัญของแผนที่ก็ยังคงกล่าวถึงการแสดงหรือการถ่ายทอดรายละเอียดของสิ่งต่างๆรวมทั้งปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นบนโลกลงบนวัสดุหรือสื่อที่เหมาะสมโดยการใช้สัญลักษณ์รูปแบบต่างๆแทนสิ่งที่ต้องการแสดงตามมาตราส่วนที่เหมาะสม และสามารถแบ่งได้คร่าวๆ ดังนี้</p> <p>๑.๑ ประเภทของแผนที่ แบ่งได้ดังนี้</p> <p>๑.๑.๑ การแบ่งประเภทแผนที่ตามมาตราส่วน สามารถแบ่งได้ออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่</p> <p>แผนที่มาตราส่วนเล็กหมายถึง แผนที่มาตราส่วนเล็กกว่า ๑:๑,๐๐๐,๐๐๐ เช่น แผนที่โลก แผนที่ภาคพื้นทวีป แผนที่ภูมิภาค แผนที่แสดงที่ตั้งอาณาเขตประเทศ แผนที่เส้นทางคมนาคม เส้นทางเดินเรือเส้นทางเดินอากาศ</p> <p>แผนที่มาตราส่วนกลางหมายถึง แผนที่มาตราส่วนระหว่าง ๑:๒๕๐,๐๐๐ ถึง ๑:๑,๐๐๐,๐๐๐ เช่น แผนที่ยุทธการร่วมทางทหาร แผนที่แสดงทรัพยากรดิน น้ำ ป่าไม้ และแผนที่สภาพการใช้ที่ดิน</p> <p>แผนที่มาตราส่วนใหญ่มหมายถึง แผนที่มาตราส่วนใหญ่กว่า ๑:๒๕๐,๐๐๐ เช่น แผนที่ภูมิประเทศมาตราส่วน ๑ ต่อ ๕๐,๐๐๐ บาท แผนที่ภาพถ่ายออร์โธโธรีซิสเชิงเลข มาตราส่วน ๑:๔,๐๐๐</p>

๑.๑.๒ แบ่งตามลักษณะการใช้งาน แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท

แผนที่ฐานหรือที่เราเรียกว่า Base map เป็นแผนที่ที่จะทำขึ้นอย่างมีมาตรฐานเป็นที่ โดยหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนนำไปใช้เป็นแผนที่ฐานในการดำเนินงานด้านต่างๆ เช่น แผนที่ภูมิประเทศของกรมแผนที่ทหารชุด L๗๐๑๗ แผนที่ภาพถ่ายออร์โธรีซิเชิงเลข มาตราส่วน ๑:๔,๐๐๐

แผนที่เฉพาะเรื่องหรือที่เราเรียกว่าแผนที่ที่จัดทำขึ้นหรือผลิตขึ้นมาเพื่อแสดงการใช้งานเฉพาะวัตถุประสงค์หรือความต้องการการใช้งานในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะเช่นแผนที่ดินแผนที่สภาพการใช้ที่ดิน แผนที่ป่าไม้ผังเมืองรวมแผนที่อุทกศาสตร์แผนที่ธรณีวิทยา

๑.๑.๓. แผนที่แบ่งประเภทตามรายละเอียดที่แสดงบนแผนที่ แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท

แผนที่ลายเส้น คือ แผนที่ที่แสดงรายละเอียดและสัญลักษณ์ที่ปรากฏบนแผนที่ในลักษณะของลายเส้น ตัวอย่างเช่น แผนที่ภูมิประเทศ แผนที่เส้นทางคมนาคม แผนที่เส้นทางน้ำ แผนที่การถือครองที่ดิน แผนที่ดิน แผนที่สภาพการใช้ที่ดิน

แผนที่ภาพถ่ายดาวเทียม เป็นแผนที่ที่ทำจากรูปถ่ายทางอากาศของสภาพภูมิประเทศทั้งหมดหรือบางส่วน เพื่อนำมาใช้แทนแผนที่ หรือเพิ่มเติมแผนที่ให้สมบูรณ์ในแผนที่รูปถ่าย มีข้อมูลเกี่ยวกับเส้นกริด รายละเอียดข้อมูลชายขอบระวางแผนที่ เส้นชั้นความสูง ชื่อภูมิศาสตร์ แนวแบ่งเขต และข้อมูลอื่นๆ ที่อาจพิมพ์เพิ่มเติมได้นอกจากนี้ลักษณะของภูมิประเทศ ทางราบ อาจพิมพ์สีต่างๆ ทับลงไปอีกก็ได้

แผนที่แบบผสม คือ แผนที่ที่ปรากฏรายละเอียดของลักษณะภูมิประเทศ เช่นเดียวกับแผนที่ภาพถ่ายและแสดงรายละเอียดหรือสัญลักษณ์ที่ปรากฏบนแผนที่เช่นเดียวกับแผนที่ลายเส้น

นอกจากที่กล่าวมาแล้วยังมีการแบ่งชนิดหรือประเภทของแผนที่ในรูปแบบหลายประเภทขึ้นอยู่กับหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาจัดประเภทของแผนที่ของแต่ละหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง

๑.๒ องค์ประกอบของแผนที่

ขอบระวางแผนที่ที่มีองค์ประกอบที่สำคัญ ๓ ส่วน

องค์ประกอบภายในขอบระวาง แสดงลักษณะของพื้นผิวโลกหรือปรากฏการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น ภาพถ่ายทางอากาศ ภาพถ่ายจากดาวเทียม แสดงสัญลักษณ์ในรูปแบบต่างๆ เช่น จุด ลาย เส้น ขอบเขตพื้นที่ทั้งที่เป็นรูปทรงเรขาคณิตและรูปทรงอื่นๆ ที่ใช้แสดงแทนลักษณะทางกายภาพทางวัฒนธรรม และข้อมูลเฉพาะเรื่องแสดงสี เช่น สีแดงแทนชุมชนเมือง สีน้ำเงินแสดงเส้นทางน้ำแหล่งน้ำทะเลมหาสมุทร ชื่อภูมิศาสตร์หรือนามศัพท์ เช่น ชื่อหมู่บ้าน ชื่อตำบล อำเภอ จังหวัด ชื่อภูเขา ชื่อแม่น้ำ ชื่อลำธาร ชื่อวัด โรงเรียน ถนน ทางรถไฟ โดยอาจจะแสดงไว้ทั้งชื่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พิกัดแผนที่แสดงไว้ในรูปแบบของเส้นกริดหรือจุดตัดของเส้นกริด และตัวเลขกำกับความสูงของพื้นที่แสดงไว้ในรูปแบบของตัวเลขลายเส้นหรือเฉดสีของระดับความสูงที่แตกต่างกัน

องค์ประกอบภายนอกขอบระวางแผนที่ เป็นพื้นที่ตั้งแต่เส้นขอบระวางแผนที่ไปถึงขอบแผนที่ทั้ง ๔ ด้านโดยจะแสดงไว้บริเวณที่ว่างภายนอกขอบระวาง โดยส่วนใหญ่แล้วจะเป็นบริเวณพื้นที่ด้านบนและด้านล่างของระวางแผนที่ ประกอบด้วย ชื่อชุดแผนที่ ชื่อระวางแผนที่ หมายเลขการจัดพิมพ์ หมายเลขระวาง หมายเลขประจำชุด สารบัญระวาง สารบัญแสดงเขตการปกครอง มาตราส่วน สัญลักษณ์ ระบบพิกัด คำแนะนำการอ่านค่าพิกัด แผนที่ declination แสดงแนวทิศเหนือ คำแนะนำเกี่ยวกับความลาดชันและความสูงของพื้นที่

องค์ประกอบของระวางแผนที่ จะเป็นรูปสี่เหลี่ยมที่มีขนาดตั้งแต่ A_4 จนถึงขนาด A_0 โดยวัสดุที่นำมาใช้พิมพ์ส่วนใหญ่จะใช้กระดาษที่มีความคงทน ไม่ยืด ไม่หด และไม่ยับ ปัจจุบันนิยมใช้วิธีการสร้างระวางแผนที่ในรูปแบบเอกสาร สำหรับขอบระวางแผนที่จะประกอบไปด้วยเส้นขอบระวางที่ใช้เส้นแสดงค่าพิกัดได้แก่ ค่าพิกัดทางเหนือ (Northing) ใช้ อักษรย่อ N และค่าพิกัดทางตะวันออก (Easting) ใช้อักษรย่อ E หรือค่าพิกัดภูมิศาสตร์ก็ได้

องค์ประกอบของแผนที่ทั้ง ๓ ส่วนเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้แผนที่มีความสมบูรณ์ครบถ้วนโดยมีส่วนช่วยให้ผู้ใช้แผนที่มีความเข้าใจในรายละเอียดที่แสดงไว้บนแผนที่ซึ่งจะทำให้เราสามารถใช้อย่างถูกต้อง

๑.๓ ระบบพิกัด และพื้นหลักฐานทางแผนที่

ระบบพิกัด เป็นข้อมูลเชิงพื้นที่ที่อยู่ในรูปแบบของสถานที่ตั้งหรือคุณลักษณะอื่นใดบนพื้นโลกจะต้องมีพิกัดกำกับไว้เสมอ ตามที่เราทราบกันว่าสัณฐานของโลกมีลักษณะเป็นทรงกลม ดังนั้น การถ่ายทอดลักษณะภูมิประเทศหรือตำแหน่งรายละเอียดของสิ่งต่างๆ บนผิวโลกลงบนแผนที่ที่มีพื้นผิวจำเป็นต้องมีระบบพิกัดอ้างอิงหรือที่เราเรียกว่า ระบบพิกัดแผนที่ มาใช้ในการถ่ายทอดรายละเอียดและระบุตำแหน่งให้มีความถูกต้องและสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ให้มากที่สุด สำหรับระบบพิกัดแผนที่ที่ใช้กันอยู่ทั่วโลกนั้นมีมากมายหลายระบบขึ้นอยู่กับการศึกษาที่จะเลือกใช้ สำหรับระบบพิกัดแผนที่ที่ใช้งานในประเทศไทยนั้นจะขอกล่าวถึงเพียง ๒ ระบบ เท่านั้น ก็คือ

- **ระบบพิกัดภูมิศาสตร์ (Geographic Coordinate System : GCS)** เป็นระบบพิกัดที่กำหนดตำแหน่งต่างบนพื้นโลก ด้วยวิธีการอ้างอิงบอกตำแหน่งเป็นค่าระยะเชิงมุมของละติจูด (Latitude) และลองจิจูด (Longitude) ตามระยะเชิงมุมที่ห่างจากศูนย์กำเนิด (Origin) ของละติจูดและลองจิจูดที่กำหนดขึ้น

- **ระบบพิกัดกริด UTM (Universal Transvers Mercator co-ordinate System)** เป็นระบบตารางกริดที่ใช้ช่วยในการกำหนดตำแหน่งและใช้อ้างอิงในการบอก ๑ ตำแหน่ง ที่นิยมใช้กับแผนที่ในกิจการทหารของประเทศต่าง ๆ เกือบทั่วโลกในปัจจุบันเพราะเป็นระบบตารางกริดที่มีขนาดรูปร่างเท่ากันทุกตาราง และมีวิธีการกำหนดบอกค่าพิกัดที่ง่ายและถูกต้อง

พื้นหลักฐานทางแผนที่ การกำหนดตำแหน่งบนพื้นผิวโลกให้มีความถูกต้องนั้น นอกจากวิธีที่ใช้ในการรังวัดต้องมีความถูกต้องสูงแล้ว สิ่งที่มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่ากัน คือพื้นหลักฐานอ้างอิง (reference datum) ซึ่งใช้เป็นระบบอ้างอิงในการหาตำแหน่ง (reference system) และโครงข่ายทางยื่อเดซี (geodetic network) ซึ่งประกอบด้วยหมุดหลักฐานที่รังวัดเชื่อมโยงกันเป็นโครงข่ายและมีค่าพิกัดบนระบบอ้างอิง โดยพื้นหลักฐานอ้างอิงมี ๒ ชนิด คือ พื้นหลักฐานทางราบและพื้นหลักฐานทางตั้ง

- **พื้นหลักฐานทางราบ** พื้นหลักฐาน Indian๑๘๗๕ ปี พ.ศ.๒๕๑๘ องค์การแผนที่กระทรวงกลาโหมสหรัฐอเมริกาได้ทำการปรับแก้และย้ายศูนย์กำเนิดของพื้นหลักฐานจากเขากะเลี่ยนเปอร์ ประเทศอินเดีย มาเป็นที่เขาสะแกกรัง จ.อุทัยธานี

- **พื้นหลักฐานทางตั้ง** พื้นหลักฐานที่ใช้อ้างอิงระดับความสูง (Elevation) เพื่อใช้ในการอ้างอิงเพื่อหาค่าระดับความสูง เป็นพื้นหลักฐานทางตั้งของประเทศไทยมาจนกระทั่งทุกวันนี้

๑.๔ มาตรฐานส่วนแผนที่

มาตรฐานส่วนแผนที่ คือ อัตราส่วนระหว่างระยะบนแผนที่ กับระยะทางในภูมิประเทศ ดังตัวอย่างเช่น มาตรฐาน ๑:๕๐,๐๐๐ คือระยะที่วัดได้บนแผนที่ ๑ หน่วย จะเท่ากับระยะทางในภูมิประเทศ ๕๐,๐๐๐ หน่วยเช่น ถ้าในแผนที่เท่ากับ ๑ เซนติเมตร ในภูมิประเทศจะเท่ากับ ๕๐,๐๐๐ เซนติเมตร ถ้าในแผนที่เท่ากับ ๒ เซนติเมตร ในภูมิประเทศจะเท่ากับ ๒ คูณด้วย ๕๐,๐๐๐ เซนติเมตร หรือเท่ากับ ๑๐๐,๐๐๐ เซนติเมตร หรือเท่ากับ ๑ กิโลเมตร ชนิดของมาตรฐานมีรูปแบบวิธีการกำหนดและการแสดงไว้บนแผนที่ที่หลากหลายรูปแบบแต่ที่นิยมใช้และรู้จักกันทั่วไปก็คือ มาตรฐานเศษส่วน (representative fraction) หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า มาตรฐานตัวเลข (numerical scale) คือ อัตราส่วนเปรียบเทียบระยะบนแผนที่กับระยะทางราบในภูมิประเทศ .

การคำนวณหามาตราส่วนแผนที่ เป็นการคำนวณระยะทางราบในภูมิประเทศเราสามารถคำนวณได้จากการวัดระยะในแผนที่บนแผนที่ระหว่างจุดหรือตำแหน่งที่ต้องการทราบนำมาเปรียบเทียบกับอัตราส่วนหรือมาตราส่วนของแผนที่ ก็จะได้เป็นระยะทางราบในภูมิประเทศ เช่น วัดระยะบนแผนที่มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ได้ ๑๐ เซนติเมตร จะเท่ากับระยะทางราบภูมิประเทศ ๕ กิโลเมตร หากวัดระยะทางแผนที่มาตราส่วน ๑:๔,๐๐๐ ได้ ๑๐ เซนติเมตร จะเท่ากับระยะทางราบภูมิประเทศ ๔๐๐ กิโลเมตร

มาตราส่วนแผนที่ (Map Scale) เป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับผู้ใช้งานแผนที่ เพื่อการอ่านและแปลความหมายจากแผนที่ เพราะช่วยให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่และระยะทางที่แท้จริงบนพื้นผิวภูมิประเทศจริง

$$\text{สูตรมาตราส่วนแผนที่} = \frac{\text{ระยะทางบนแผนที่ (Map Distance)}}{\text{ระยะทางในภูมิประเทศจริง (Ground Distance)}}$$

$$\text{หรือ} \quad \text{Scale} = \frac{\text{MD}}{\text{GD}}$$

เช่นเดียวกันกับในกรณีขนาดเนื้อที่อ่างเก็บน้ำ หรือ แปลงเกษตรกร สามารถนำระยะที่วัดได้ในแผนที่มาคำนวณได้เช่นกัน

๑.๕ การอ่านค่าระดับความสูงและความลาดชัน

ค่าระดับความสูงของตำแหน่งใดๆในภูมิประเทศเราสามารถคำนวณหาหรืออ่านค่าระดับความสูงของพื้นที่ได้จากเส้นชั้นความสูง (Contour Line) และจุดระดับความสูง (High spot) ซึ่งผู้ใช้งานจำเป็นต้องศึกษาและทำความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวโดยในที่นี้จะขอยกตัวอย่างของการอ่านค่าระดับความสูงและค่าความลาดชันของพื้นที่จากแผนที่ภูมิประเทศมาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ของกรมแผนที่ทหาร ซึ่งมีช่วงระยะระหว่างเส้นชั้นความสูงหรือที่เราเรียกว่า Control interval เท่ากับ ๒๐ เมตร และเส้นชั้นความสูงมาตราส่วน ๑:๕๐๐๐ ภายใต้โครงการจัดทำแผนที่เพื่อการบริหารทรัพยากรธรรมชาติและทรัพย์สินของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยมีช่วงห่างระหว่างเส้นชั้นความสูง ๒ เมตร การแสดงค่าความสูงของภูมิประเทศบนแผนที่เส้นชั้นความสูง (Contour Line) คือ เส้นที่แสดงไว้บนแผนที่โดยเป็นเส้นที่ลากผ่านจุดบนพื้นผิวโลกที่มีค่าระดับความสูงเท่ากัน จุดระดับความสูง (High spot) คือ จุดที่แสดงค่าความสูงของตำแหน่งหรือบริเวณพื้นที่ที่มีลักษณะเด่นชัด เช่น ยอดเขา สันเขา แอ่ง หลุมยุบ หรือบริเวณพื้นที่ราบที่ไม่สามารถแสดงเส้นชั้นความสูงได้ แผนที่ภูมิประเทศมาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ แสดงระดับความสูงของพื้นที่ทั้งในรูปแบบของเส้นชั้นความสูงซึ่งมีช่วงห่างระหว่างเส้นชั้นความสูงแต่ละเส้นเท่ากับ ๒๐ เมตรโดยในแต่ละระดับความสูงจากเส้นทางความสูงนี้สามารถอ่านค่าระดับระหว่างเส้นชั้นความสูงได้โดยการประมาณค่าได้ละเอียดถึง ๑๐ เมตร ความลาดชัน คือ อัตราส่วนของค่าความสูงที่เปลี่ยนแปลงต่อระยะทางตามแนวนอนระหว่าง ๒ จุดบนเส้นตรง

๒. แผนที่และข้อมูลแผนที่ด้านการพัฒนาที่ดิน

แผนที่ที่เป็นผลผลิตของกรมพัฒนาที่ดินซึ่งหน่วยงานต่างๆภายในกรมจัดทำขึ้นมีรายละเอียดดังนี้

๑) แผนที่แสดงความลาดชันของพื้นที่	๕) แผนที่ดิน
๒) ข้อมูลพื้นฐานกลางสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อการพัฒนาที่ดิน	๖) แผนที่สภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน
๓) แผนที่สำมะโนที่ดิน	๗) แผนที่แผนการใช้ที่ดินระดับตำบล
๔) แผนที่ป่าไม้ถาวรและแผนที่การจำแนกประเภทที่ดินแทนที่ป่าไม้ถาวร	๘) แผนที่เสี่ยงภัยทางการเกษตร

แผนที่และข้อมูลทางแผนที่ของหน่วยงานภายนอกซึ่งเป็นเขตที่ดินของรัฐที่กรมพัฒนาที่ดินได้รับความอนุเคราะห์ข้อมูลและนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนงานโครงการการดำเนินงานหรือการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในด้านการพัฒนาที่ดีเช่นการอนุรักษ์ดินและน้ำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลเป็นต้นมีจำนวน ๑๓ ข้อมูลรายละเอียดมีดังต่อไปนี้

๑) แผนที่ภูมิประเทศมาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐

๒) ข้อมูลแนวเขตการปกครองระดับจังหวัดอำเภอ ตำบล

๓) ข้อมูลแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติเป็นแนวเขตพื้นที่ป่าที่

๔) ข้อมูลแนวเขตป่าอนุรักษ์

๕) ข้อมูลแนวเขตป่าชายเลนเป็น

๖) ข้อมูลแนวเขต ส.ป.ก.

๗) ข้อมูลที่สาธารณประโยชน์

๘) ข้อมูลที่ราชพัสดุ

๙) ข้อมูลนิคมสหกรณ์

๑๐) ข้อมูลนิคมสร้างตนเอง

๑๑) ข้อมูลเขตชลประทาน

๑๒) ข้อมูลพื้นฐานลุ่มน้ำเดิม

๓. การใช้ประโยชน์จากแผนที่และข้อมูลทางแผนที่ด้านการพัฒนาที่ดิน

การใช้ประโยชน์จากแผนที่และข้อมูลทางแผนที่ด้านการพัฒนาที่ดินเพื่อเป็นพื้นฐานความรู้ความเข้าใจในการนำแผนที่และข้อมูลทางแผนที่ไปใช้ประโยชน์ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาที่ดิน ๖ ด้าน ได้แก่

๓.๑ การวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดินและการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน เป็นการวิเคราะห์และจำแนกประเภทการใช้ที่ดินเพื่อปรับปรุงและสร้างฐานข้อมูลสภาพการใช้ที่ดินให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับสภาพการใช้ที่ดินในช่วงเวลาปัจจุบัน

๓.๒ การจำแนกประเภทที่ดินและการปกครองที่ดินตามภารกิจของกรมพัฒนาที่ดิน การจำแนกประเภทที่ดินคือการสำรวจและจำแนกพื้นที่ป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี ออกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ ๑) พื้นที่รักษาไว้เป็นป่าไม้ถาวรเพื่อดำเนินการสงวนแห่งชาติหรืออุทยานแห่งชาติ ๒) พื้นที่จำแนกออกจากป่าไม้เพื่อเป็นที่จัดสรรเพื่อการเกษตรกรรมที่ทำกินของราษฎรหรือใช้ประโยชน์อย่างอื่น

๓.๓ การจัดการทรัพยากรดิน กรมพัฒนาที่ดินเป็นหน่วยงานหลักในด้านการจัดการทรัพยากรดินของประเทศ โดยมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบด้านการสำรวจ วิเคราะห์ และจำแนกดิน รวมทั้งการจัดทำฐานข้อมูลดินและแผนที่ดินของประเทศไทย ให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับสภาพของทรัพยากรดินในช่วงเวลาปัจจุบัน

๓.๔ การวางแผนการใช้ที่ดิน เป็นภารกิจที่สำคัญของกรมพัฒนาที่ดินภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๒ (๑) ได้กำหนดให้มี การวางแผนการใช้ที่ดินของประเทศไทยให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนตามภารกิจเป็นไปอย่างถูกต้องเหมาะสม กรมพัฒนาที่ดินได้นำแผนที่และข้อมูลทางแผนที่มาใช้เพื่อการวางแผนการใช้ที่ดิน

๓.๕ การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เป็นอีกหนึ่งภารกิจที่สำคัญของกรมพัฒนาที่ดิน ซึ่งต้องใช้แผนที่และข้อมูลแผนที่ขับเคลื่อนอย่างเป็นระบบ

๓.๖ การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน “บ่อจิ๋ว” ซึ่งเป็นสระน้ำในไร่นาขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการบรรเทาสภาพปัญหาภัยแล้ง การขาดแคลนน้ำ และเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำในพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกรในพื้นที่นอกเขตชลประทาน ได้มีแหล่งน้ำที่เหมาะสมกับการเกษตร

๒.๒ ประสบการณ์/ประโยชน์ที่ได้รับ /การประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

ต่อตนเอง

เป็นการเพิ่มพูนความรู้ เสริมทักษะ โดยมุ่งเน้นให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าประสงค์ด้านการพัฒนา และช่วยเพิ่มสมรรถนะเพื่อการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ

ต่อหน่วยงาน / การนำมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

สามารถนำองค์ความรู้มาพัฒนาผลงานและสามารถสร้างงานออกมาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และอาจจะเป็นองค์ความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กร และผู้ที่เกี่ยวข้อง

๒.๓ ปัญหาและอุปสรรคในการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ฯ

-

๒.๔ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

-

ลงชื่อ..... พิมพ์จิรพร นพรัตน์
(นางสาวพิมพ์จิรพร นพรัตน์)

ตำแหน่ง..... นักสำรวจและแปลที่

ผู้รายงาน

วันที่ ๑๗ เดือน ก.ค. พ.ศ. ๒๕๖๖

ส่วนที่ ๓ ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

() ทราบ

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....
(นายเชษฐจร จันทรแปง)

ตำแหน่ง..... ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

วันที่ ๑๗ เดือน ก.ค. พ.ศ. ๒๕๖๖